

592/1989 Εφετείου Ναυπλίου (σε Συμβούλιο)

Έκδοση για πολιτικούς λόγους – Τούρκος πρόσφυγας, αναγνωρισμένος από την Ελληνική Πολιτεία, μόνιμα διαμένων στην Ελλάδα, σύζυγος Ελληνίδας και πατέρα παιδιού με ελληνική υπηκοότητα – Πολιτικό έγκλημα – Κατά την άποψη της πλειοψηφίας απορρίπτεται το αίτημα έκδοσης γιατί υποβλήθηκε για τα πολιτικά φρονήματα του εκζητούμενου και εν πάσει περιπτώσει η θέση του διατρέχει τον κίνδυνο να επιδεινωθεί εάν εκδοθεί στην Τουρκία.

Εφαρμοστέο δίκαιο :

Άρθρα 3 παρ. 1 και 2, 12 παρ. 1 και 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης

N. 4165/1961 «περί κυρώσεως της υπό της Ελλάδος υπογραφείσης εν Παρισίοις την 13^η Δεκεμβρίου 1957 Ευρωπαϊκής Σύμβασης Εκδόσεως» (ΦΕΚ 75, τ. Α')

Άρθρο 1 Α 2 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων

N.Δ. 3989/1959, (ΦΕΚ 201, τ. Α')

Άρθρα 437 παρ.2, 438 περ. γ' και ε' ΚΠΔ

Πραγματικά Περιστατικά : Η Τουρκία ζήτησε την έκδοση του τούρκου υπηκόου, Η.Ν., καταδικασμένου με αμετάκλητες αποφάσεις τούρκικων δικαστηρίων σε ποινή κάθειρξης οκτώ ετών για την πράξη της απόπειρας ανθρωποκτονίας του Μ.Μ. και ενός έτους φυλάκισης για παράβαση του Ν. 6136 περί πυροβόλων όπλων. Ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών αποδείχθηκε ότι ο εκζητούμενος είναι τούρκος πολιτικός φυγάδας στον οποίον οι ελληνικές αρχές αναγνώρισαν το 1987, όταν εισηγήθη στην Ελλάδα, το καθεστώς του πολιτικού πρόσφυγα. Κατά την ακροαματική διαδικασία αποδείχθηκε από τις καταθέσεις των μαρτύρων ότι ο εκζητούμενος από νεαρότατης ηλικίας εμφορούμενος από αριστερά φρονήματα ανέπτυξε στην πατρίδα του έντονη πολιτική δράση τόσο πριν όσο και μετά την εγκατάσταση στην Τουρκία του νέου καθεστώτος, γενόμενος ήδη από του έτους 1976 ενεργό μέλος της αριστεράς αποκλίσεως οργανώσεως υπό τον τίτλο «Μαρξιστική Λενινιστική Ενότητα Ένοπλης Προπαγάνδας / Επαναστατική Απελευθέρωση», ενθαρρύνων την εξέγερση του λαού και προπαγανδίζων την ανατροπή του νέου καθεστώτος. Στα πλαίσιο των πολιτικών του δραστηριοτήτων όχι μόνον εκδήλωνε αλλά φρόντιζε και για τη διάδοση των αριστερών πολιτικών του πεποιθήσεων συμμετέχοντας σε διαδηλώσεις που διοργάνωναν διάφορα σωματεία παρομοίων κατευθύνσεων. Επίσης συμμετείχε στη διανομή προκηρύξεων, αναγραφή συνθημάτων κλπ. και ήταν αντιπρόεδρος εργατικής οργάνωσης. Λόγω της δράσης του αυτής υπέπεσε τόσο ο ίδιος όσο και άλλα μέλη της οικογένειάς του, όπως η διδασκάλισσα αδερφή του, στη δυσμένεια των τουρκικών αρχών που άρχισαν να τον αναζητούν προκειμένου να τον τιμωρήσουν για την πολιτική του δράση, ενώ συγχρόνως προέβησαν στη λήψη περιοριστικών μέτρων κατά διαφόρων μελών της οικογένειάς του, ως κατά της ανωτέρα αδερφής του την οποία εκτόπισαν στην περιοχή του Κουρδιστάν. Το επεισόδιο δε κατά το οποίο φέρεται τραυματισθείς στην καταδικαστική απόφαση ο Μ.Μ. είχε ως αφορμή πολιτική αντίθεση των δύο φίλων. Εξάλλου απεδείχθη ότι ο εκζητούμενος είχε ως σκοπό τη μόνιμη εγκατάστασή του στην Ελλάδα, αφού νυμφεύθηκε Ελληνίδα μετά της οποίας απόκτησε μάλιστα και παιδί και έκτοτε διαμένουν στην Κόρινθο. Αλλά και στην Ελλάδα μετά την εγκατάστασή του και την παροχή σ' αυτόν πολιτικού ασύλου συνεχίζοντας τη δράση του κατά του νέου τουρκικού καθεστώτος κατέστη ενεργό μέλος της οργάνωσης «Ένωση Αλληλεγγύης μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας», που αποσκοπεί στην αποκατάσταση των δημοκρατικών ελευθεριών στην Τουρκία, συνεργάζεται με άλλους τούρκους πολιτικούς πρόσφυγες που ζουν στην Ελλάδα συμμετέχοντας σε διάφορες συγκεντρώσεις, πορείες και διαδηλώσεις που πραγματοποιούνται ως διαμαρτυρία κατά του κρατούντος στην Τουρκία πολιτικού καθεστώτος. Εξάλλου στο από 1.7.1988 έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών αναφέρονται τα εξής : «... Όσον αφορά το ζήτημα της έκδοσης στην Τουρκία των αναφερομένων στα ανωτέρω σχετικά Τούρκων φυγάδων, φρονούμε ότι οι εν λόγω Τούρκοι δεν θα πρέπει να εκδοθούν στην Τουρκία εφόσον από τις πολιτικές περιστάσεις προκύπτει ότι η έκδοσή τους ζητείται για πολιτικούς λόγους. Η άπο-

ψη εξάλλου ότι συντρέχουν τέτοιοι λόγοι ενισχύεται και εκ του ότι οι εν λόγοι Τούρκοι έχουν ήδη αναγνωριστεί από τις Ελληνικές αρχές ως πολιτικοί πρόσφυγες. Αρμόδια, βέβαια, για να αποφασίσει την έκδοση ή μη έκδοση από πλευράς μας είναι εν κατακλείδι η Ελληνική Δικαιοσύνη».

Νόμω Βάσιμο : Πολιτικός σκοπός υπάρχει στην έκδοση και όταν το εκζητούν κράτος θέλει εκδικηθεί πολιτικόν αντίπαλον, ο οποίος κατέφυγε στην αλλοδαπή, για να την αντίθεσή του προς την κυβέρνηση ή θέλει καταστείλει την αντίδρασή του.

Σκεπτικό : **Α)** Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του φακέλου το Δικαστήριο έκρινε ότι το αίτημα έκδοσης των τουρκικών αρχών συνοδεύεται από τα έγγραφα που απαιτεί η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 12 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης. **Β)** Από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 της προαναφερόμενης Σύμβασης προκύπτει ότι δεν χωρεί έκδοση εάν η αξιόποινη πράξη για την οποία ζητείται θεωρείται από το κράτος από το οποίο ζητείται να παραδώσει τον εκζητούμενο ως πολιτική πράξη ή ως πράξη συναφής με τέτοια παράβαση όσο και εάν το καλούμενο προς έκδοση μέλος έχει συναφείς λόγους να πιστεύει ότι η αίτηση έκδοσης, αιτιολογημένα υποβλήθη για κάποια παράβαση του κοινού ποινικού δικαίου, υποβλήθηκε με σκοπό τη δίωξη ή την τιμωρία του εκζητούμενου για φυλετικά, θρησκευτικά, πολιτικά ή εθνικά φρονήματα ή ότι η θέση του διατρέχει τον κίνδυνο να επιδεινωθεί για κάποιον από τους προαναφερόμενους λόγους. Κατά δε το άρθρο 438 περ. γ' ΚΠΔ, το οποίο δεν αντίκειται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Έκδοσης και επομένως έχει εφαρμογή εν προκειμένω σύμφωνα με το άρθρο 437 παρ. 2 ΚΠΔ, απαγορεύεται η έκδοση εάν πρόκειται για έγκλημα το οποίο κατά τους ελληνικούς νόμους χαρακτηρίζεται πολιτικό ή πιθανολογείται ότι ο εκζητούμενος θα διωχθεί από το εκζητούν κράτος για πράξεις διαφορετικές από εκείνες για τις οποίες θα εκδοθεί. Ως πολιτικό έγκλημα κατά τις ως άνω διατάξεις των ελληνικών νόμων νοείται το κατά της πολιτείας αμέσως απευθυνόμενον και τείνον σε ανατροπή ή αλλοίωση της νόμιμης κατά το πολίτευμα κοινωνικο-οικονομικής τάξης. Κάθε άλλο έγκλημα που δεν φέρει παρόμοιο χαρακτήρα δεν υπάγεται στην έννοια του πολιτικού εγκλήματος έστω και εάν τελέστηκε με αφορμή τα πολιτικά φρονήματα ή αρχές ή με το σκοπό επιδίωξής τους. Ως συναφές δε προς το πολιτικό έγκλημα κατά τις ίδιες διατάξεις νοείται εκείνο το οποίο τελεί σε τέτοια συνάφεια προς άλλο ώστε η επερχόμενη προσβολή κατά ιδιώτη να έχει άμεσο αποτέλεσμα την παρασκευή των μέσων για τη διάπραξη πολιτικού εγκλήματος υπό την προαναφερθείσα έννοια. Το Δικαστήριο, υπό το φως των ανωτέρω, αξιολογώντας τα εγκλήματα για οποία ζητείται η έκδοση του κυρίου Η.Ν. έκρινε ότι αυτά δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως πολιτικά γιατί δεν στρέφονται άμεσα κατά της τουρκικής πολιτείας προσβάλλοντας τα δικαιώματά της, δηλαδή ενεχόμενα μετά του πολιτικού της οργανισμού. Αλλά ούτε και ως συναφή προς πολιτικά εγκλήματα μπορεί να χαρακτηριστούν οι προαναφερόμενες αξιόποινες πράξεις που συνιστούν κοινά εγκλήματα, φέρουν το χαρακτήρα του κακούργηματος και του πλημμελήματος αντίστοιχα, η δε ποινή που επιβλήθηκε από την τουρκική δικαιοσύνη είναι ανώτερη του ελάχιστου ορίου της στέρσεως της ελευθερίας ενός έτους. Συμπερασματικά το Δικαστήριο έκρινε ότι συντρέχουν όλες οι τυπικές προϋποθέσεις της έκδοσης κατά τα οριζόμενα στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Έκδοσης. **Γ)** Λαμβάνοντας όμως υπόψη όσα αποδείχθηκαν ενώπιον του ακροατηρίου του Δικαστηρίου για τα πολιτικά φρονήματα και την εν γένει πολιτική δράση του εκζητούμενου στην Τουρκία και στην Ελλάδα το Συμβούλιο Εφετών έκρινε κατά πλειοψηφία ότι παρά το γεγονός ότι η έκδοση αιτιολογείται ως στηριζόμενη σε αδικήματα του κοινού ποινικού δικαίου, δηλαδή στην απόπειρα ανθρωποκτονία, στην παράνομο οπλοφορία και οπλοχρησία, αυτός δεν πρέπει να εκδοθεί στις τουρκικές αρχές γιατί η αίτηση υποβλήθηκε για τα πολιτικά του φρονήματα και σε κάθε περίπτωση η θέση του διατρέχει κίνδυνο να επιδεινωθεί εάν εκδοθεί στην Τουρκία. Κατά την γνώμη όμως ενός μέλους του Δικαστηρίου η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή δοθέντος ότι η δραστηριότητα του εκζητούμενου κατά το διάστημα της διαμονής του στην Τουρκία (προ της τέλεσης του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε και μετά) δεν παρουσίαζε ποινικώς αξιόλογο

ενδιαφέρον και γι' αυτό δεν του είχε απαγγελθεί σχετική κατηγορία. Περαιτέρω, η δράση του στην Ελλάδα (συμμετοχή σε διαδηλώσεις) δεν πιθανολογεί, εάν εκδοθεί, κίνδυνο επιδεινώσεως της θέσης του, δοθέντος ότι ο εγκλεισμός του στις φυλακές θα γίνει σε εκτέλεση της καταδικαστικής απόφασης για έγκλημα του κοινού ποινικού δικαίου.

Το Συμβούλιο Εφετών Ναυπλίου απέρριψε το αίτημα έκδοσης των τουρκικών αρχών.